

GELECEĞİN MESLEKLERİ-2

Ümit Batmaz¹

1. GİRİŞ

Avrupa Komisyonu'na göre "Geleceğin Meslekleri"; endüstride ileri teknolojiler kullanılması amacıyla, deneyimsiz gençler için yeni fırsatlar, deneyimli çalışanlar için ise ileriye dönük fırsatlar sunan ama diğer taraftan, önemli ölçüde eğitim gerektiren meslekler olarak tanımlanmaktadır.

"Geleceğin Meslekleri" başlıklı ilk yazıda, Avrupa Komisyonu'nun sanayide ileri teknolojiler raporunda tanımlanan ve teknolojik gelişmelere yol açan koşullar, yeni teknoloji başlıkları, Avrupa'nın yeni teknoloji geliştirme ve bunlara uyum sağlama yeteneği ile iş ve çalışma alanları, ayrıntılı olarak incelenmişti. Bu yazıda ise ABD'deki durum, kamuya açık veriler kullanılarak incelenecektir.

Yazının bu bölümündeki veriler, 26.12.2022 tarihli ABD Çalışma Bakanlığı dosyalarından derlenmiştir [1]. ABD Çalışma Bakanlığının verdiği bilgiler, çok kapsamlıdır. Başlangıçta var olan iş gücü yapısını ve iş gücü istemlerini

vermekte, ayrıca önümüzdeki on yılda var olan iş gücünün ne şekilde evrileceğini de inceleyerek iş dünyasına önemli bir hizmette bulunmaktadır. Şekil 1'den Şekil 4'e kadar ki veriler ABD Çalışma Bakanlığı'nın sitesinde yer alan 2022 – 2032 arasında gelişmesi beklenen mesleklerle ilgili öngörülerini içermektedir. [2]

Kullanacağımız diğer bir kaynak ise 13.09.2021 tarihinde yayınlanmış bir yazı ve ilgili istatistikleri olacaktır [3]. Bu yazıda hızla gelişen ve hızla kaybolan meslek gruplarının gelecekteki gelişim olasılıkları incelenmiştir. Tablonun verileri, ABD İş İstatistikleri Kurumu'ndan gelen bilgilerden derlenmiştir. Dolayısıyla yazıyı irdelerken, bu verilerin yalnızca ABD iş piyasasının verileri olduğunu göz ardı etmemek gerekmektedir. gelecekteki meslek konularının eğilimleri hakkında önemli ipuçları vermektedir. Yazıda yer alan şema, çok fazla ayrıntı içerdiğinden bir parça karışık olmakla birlikte, veriler incelendiğinde daha kullanışlı bilgiler elde edilebilmektedir.

Visualcapitalist sitesinde yer alan yorumun bir paragrafını

¹ ODTÜ Makina Mühendisliği 1992 mezunu, Renault Grubu Avrasya Bölgesi Satış Sonrası Mühendislik Direktörü, Romanya - umit.batmaz@renault.com

burada paylaşmak uygun olacaktır. *“Rüzgâr türbini servis teknisyenleri en hızlı büyüme oranına sahipken, fotovoltaik güneş (güneş paneli) kurulumcuları üçüncü sırayı almaktadır. Bu mesleklerdeki hızlı gelişme, yenilenebilir enerji istemlerine bağlı olarak değerlendirilmelidir. Bununla birlikte, bunlar görece düşük düzeyde iş olanağı sağlayan meslekler olduğundan, ikisi birlikte toplu olarak 2030'a kadar, sadece ABD için yaklaşık 11.000 yeni işi oluşturacaktır. İkinci dünya savaşı sonrasında doğmuşların (Baby boomer) nüfusu yaşlandıkça ve bunların kronik koşulları arttıkça, en hızlı büyüyen yirmi iş dalından dokuzu, sağlık veya ilgili alanlarda yer alıyor. Banyo yaptırmaya ve yemek yedirme gibi rutin sağlık destek hizmetlerinde yardımcı olan evde sağlık ve kişisel bakım yardımcılarını, yine sadece ABD’de önümüzdeki on yılda bir milyon üzerinde yeni iş yaratacaktır. Bu, 2020 ile 2030 arasında yaratılan tüm yeni işlerin neredeyse %10’u olacaktır. Ne yazık ki, bu işçiler listedeki en düşük ücretli çalışanlar olmaktadır. Bilgisayar ve matematikle ilgili işlerin de yüksek büyüme göstermesi beklenmektedir. BLS (The U.S. Bureau of Labor Statistics – Amerikan İş İstatistikleri Ofisi), kısmen evden çalışan kişilerin sayısındaki artış nedeniyle, siber güvenlik ve yazılım geliştirme için güçlü talep beklenmektedir.”*

2. GELİŞENLERİN LİDERİ: KİŞİSEL BAKIM VE SAĞLIK

Sağlık ve evde bakım hizmetleri ile ilgili meslekler, hızlı bir istek görmekte ve bunların neredeyse yarısı, düşük ücretler almakta iken, diğer yarısının yüksek gelir düzeyine taşındığı görülmektedir. Evde bakım sektörünün gelişmesi, yaşlı nüfusun artmasına bağlı bir durumdur. Sadece bakım hizmetini düşünmemek gerekir. Yaşlılık döneminde yaşam niteliğini artıracak iş ve yardımcı ürünler de önem kazanacak, bu tür ürünleri geliştirecek yetkinlikler önem kazanacaktır. Gelişen pazar, anne babaların veya aile büyüklerinin kendi başlarına günlük hayatlarını kolaylaştıran bir yaşam sürdürmeleri fikrini destekleyecektir. Bu yüzden günlük hayatı kolaylaştırmaya ayrılan kaynak artacak, artan finansman olanağı, yeni teknolojilerin bu alanlarda uygulanmasını tetikleyecektir.

Otomotiv sektöründen örnekleyerek ilerlersek; bu sektörün kendi kendine giden araçlar geliştirme yoluna girerek, bu alanda bir devrimi hazırlamakta olduğunu görmekteyiz. Günümüzde genellikle kendi kendine giden araç deyince, bugün araç kullananlar, direksiyon başında araç kullanırken oluşacak konforlarını düşünmekte. Oysaki hiç araç kullanmayı bilmeyen veya kullanma yetkinliği ol-

mayan insanların da kullanabileceği otomobiller piyasaya girdiğinde, bugün hedef kitlenin dışında kalan yaşlı nüfus, potansiyel alıcı konumuna geçecektir. Çünkü günümüzde bu yaşlı nüfus araç alırsa, otomobilin yanında şoför de bulması gerekiyor ama bu masraf, orta gelir sınıfları için başedilebilecek bir yük değildir. Dolayısıyla, gizli olarak öne sürülen geniş bir kitle burada yer almaktadır.

Yani İkinci Dünya Savaşı sonrasında bebek doğum sayısındaki patlamada doğanların yaşlanmasıyla oluşacak değişimler, sadece onların evde bakım ve tedavi gereksinimlerini kapsamamaktadır. Aslında toplumsal sözleşmenin temel bazı öğelerini de değiştirecek boyutta bir değişim dönemine girmektedir. Önümüzdeki süreçte ileri yaşta emeklilik organizasyonu veya evde bakım yapan robotlar söz konusu olacaktır. Ama bütün bu toplumsal sözleşme bağlamındaki konular, yazımızın çerçevesini zorlayacağı için en azından şimdilik bunlara değinilmeyecektir. Bu anlamda sonuç olarak, evde bakım ve tedavi sektörünün iyi bir işe alım olanağı yaratacağı ama çalışanlarına ortalama gelir sağlayabileceğini düşünebiliriz.

Yaşlılarla gelişen sağlık sektörü bu alanın diğer meslek gruplarının gelirlerini artırırken, aynı meslek grubunun üye sayısını da artırmaktadır.

3. DOĞAL OLARAK GELİŞMESİ BEKLENMEKTE OLAN YILDIZ MESLEKLER: BİLİŞİM VE BAĞLANTILI DALLAR

Visualcapitalist’in tablosunda yer alan ikinci önemli meslek grubu öngörülebileceği gibi, bilişim ve bilişimle ilgili alanları kapsamaktadır. Bunun içerisinde veri analistleri, risk analistleri, istatistik analistleri, bilişim sistemleri yöneticileri, programcılar ve benzeri bilişim meslekleri yer almaktadır. Yeni gelişen teknolojilerin veri toplama ve veri işleme alanında yarattıkları büyük alan nedeniyle bu mesleklere olan isteklerin artması doğal bir gelişme olarak görülmelidir.

Aynı zamanda iş dünyasının istediği bilişim yetkinliklerini taşıyan çalışan sayısının yetersiz olması, bu topluluğun ücret ölçeğinde üst sınırlara tırmanmasına yol açmaktadır. Gelecek on yıl içerisinde bu sektörde çalışan nüfusun, gelir olarak diğerlerinin üstünde yer alması kaçınılmaz bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu grubun sadece ücretlerine değil ama iş sözleşmelerine de önemli değişiklikler getirme olasılığı bulunmaktadır. Bilişim sektöründe çalışanların genellikle gereksinim duyduğu iş

araçları, ağır makinalar veya sabit tezgâhlar gibi çalışanın taşıyamayacağı ağır ve büyük aygıtlar değildirler. Çoğunlukla taşınabilir bilgisayarlar, ve büyük ekranlar gibi evlerinden kullanabilecekleri donanımlarla çalışırlar ve sabit veya taşınabilir, yüksek kaliteli internet bağlantısına gereksinim duyarlar. İş yeri olarak firmalarının kurulu olduğu ülkelerde bile çalışmak zorunda değildirler. Evden, uzaktan çalışma modunda iş üretebilmektedirler. Dolayısıyla bu sektördeki iş isteklerinin geliştiği pazarlar, daha çok Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ile Doğu Asya ülkeleri olacak gibi görünmektedir. Söz konusu coğrafi bölge ülkelerinin ortalama gelir düzeyi, dünyanın geri kalanından çok daha yüksek olduğu için isteklerin oralarda yoğunlaşması da normal kabul edilmelidir.

Ne var ki iş piyasasının bu sektörde tamamen küresel olacağını düşünmeliyiz. ABD'de kurulu ve yerleşik bir firma, gereksinim duyduğu yetkinliğe sahip birisini, eskiden ABD'ye getirmek ve kendi kurulu düzeni içerisine uyumlaştırmak durumundaydı. Tabii bu zorunluluk yanında çok karışık birden fazla sürecin tamamlanması gerekiyordu. Söz konusu işlemler, lojistik hizmetlerle ilgili olduğu kadar, yerel idari işlemleri de kapsıyordu. Kişinin ülkeye girişinin sağlanması, oturma ve çalışma izinlerinin alınması, yerleşiminin ayarlanması gibi çok uzun sürebilen bir takım süreçler söz konusuydu. İlgili bireyin ve aile fertlerinin yaşam düzeninin kurulması ve kültürel uyumları için paralel bir çalışma yürütülmesi gerekiyordu. Ancak geldiğimiz noktada, yeni teknolojiler üzerinde çalışanların kuvvetli bir bilgi işlem düzeneği ve internet bağlantısı dışında bir gereksinimleri bulunmamaktadır. Diğer iş arkadaşlarıyla yine internet üzerinden görüntülü görüşmelerle sorunlarını tartışıp, raporlamalarını bulut teknolojisi ile sanal ortak alanlar üzerinden paylaşarak işlerini çözebilmektedirler. Sonuç olarak, bilişim sektöründe çalışanlar, yüksek ücretlerle çalışmak için mutlaka ülkeler arasında göç etmek zorunda kalmayacaklardır.

4. DAHA AZ İŞ OLANAĞI YARATMASI BEKLENENLER: OFİS HİZMETLERİ, SATIŞ UZMANLIKLARI TAMİRCİLER, ÜRETİM VE DAĞITIM YAPANLAR

Grafiğin alt tarafında yer alan meslek gruplarının ise daha az iş olanağı yaratmaları ve aldıkları ücretlerin de daha az olması öngörülmektedir. Bu grupta ofis hizmetleri öne çıkmakta ve geleneksel satış kanallarında çalışanların

derinden etkileneceği görülmektedir. Gelecekte internet üzerinden ve (cep telefonları, taşınabilir tabletler, bilgisayarlar gibi) mobil iletişim sistemleriyle yapılan çevrim içi alışverişin artması yine beklenen bir sonuçtur. Geleneksel olarak mağazalarda yapılan satışların düşmesi ve burarda çalışan satıcı, kasiyer gibi elemanlarda azalma olması da kaçınılmazdır. Bu sektördeki iş olanağını etkileyen bir diğer etmen elbette ki otomasyon ve robotların devreye girmesidir. Süpermarket gibi büyük satış kanallarının depolama alanlarında lojistik işlemler, hem idari hem de operasyonel olarak robotlara geçmektedir. Depolama alanlarındaki raflarda hangi ürünün nerede duracağını saptayan otomasyona bağlı robotlar, kablosuz bağlantılarıyla yüksek raflarda iş güvenliği riskini de ortadan kaldırarak hızlı işlemler yapmaktadırlar. Süpermarket mağazalarına gelindiğinde, bu kez kasiyerler ortadan kalkmakta ve alıcılar barkod sistemi ile kendi ödemelerini yapabilmektedir.

Söz konusu işlerde çalıştırılanların tamamen işten çıkarılacağını düşünmek yanlıtır. Ancak bu konularda çalışanların bir kısmının çalıştıkları meslek dalından başka bir iş dalına geçmeleri gerekebilecektir. Örneğin iki yüzyıl önce en yoğun kullanılan ulaşım aracı atlı arabalar, otomobillerin yaygınlaşmasıyla atlı arabalarla ilgili meslekler yok oldular ve bu sahada çalışanlara gereksinim duyulmadı. Belki onlar arasında yer alan seyis, nalbant, koşum takımı üreticileri, satıcıları, at ticareti yapanlar gibi meslek üyeleri azaldı ve zamanla uzmanlık alanına dönüştü. Ne var ki, atlı arabaların yerini alan otomobiller çok daha fazla meslek ve iş alanına olanak sağladı. Ama bir nalbantın, oto elektrik tamircisine veya akü satıcısına dönüşmesi kolay bir süreç olmasa gerekir. Benzer süreçlerin kaybolan mesleklerin üyeleri için ele alınması, ekonomik verimin yanısıra, toplumsal barışın sürekliliği adına da gerekli olacaktır.

5. VARILAN SONUÇLAR

İnsanlara iş sağlanması (istihdam), tüm ekonomik ölçeklerde önemli bir veri olarak değerlendirilmelidir. Ülkeler bazında verimlilik, zenginlik ve sosyal barışın tesisinde mutlaka istihdam verisi öne çıkar. Şirketler, kendi işlerini gelecekte de sürdürebilmek ve yatırımcısına sürdürülebilir bir gelir yaratabilmek için istihdamı verimli şekilde ve uzun dönemli düşünerek ele almak durumundadırlar. Toplumsal sözleşmenin en önemli ayaklarından birisi de

emek ve sermaye arasındaki ilişkinin dengeli ve sağlıklı şekilde kurulabilmesidir. Bunları başarılı ve uyumlu şekilde bir arada yürütebilen toplumların, yürütemeyenlere göre çok daha ileri bir refah yaratacakları kesindir.

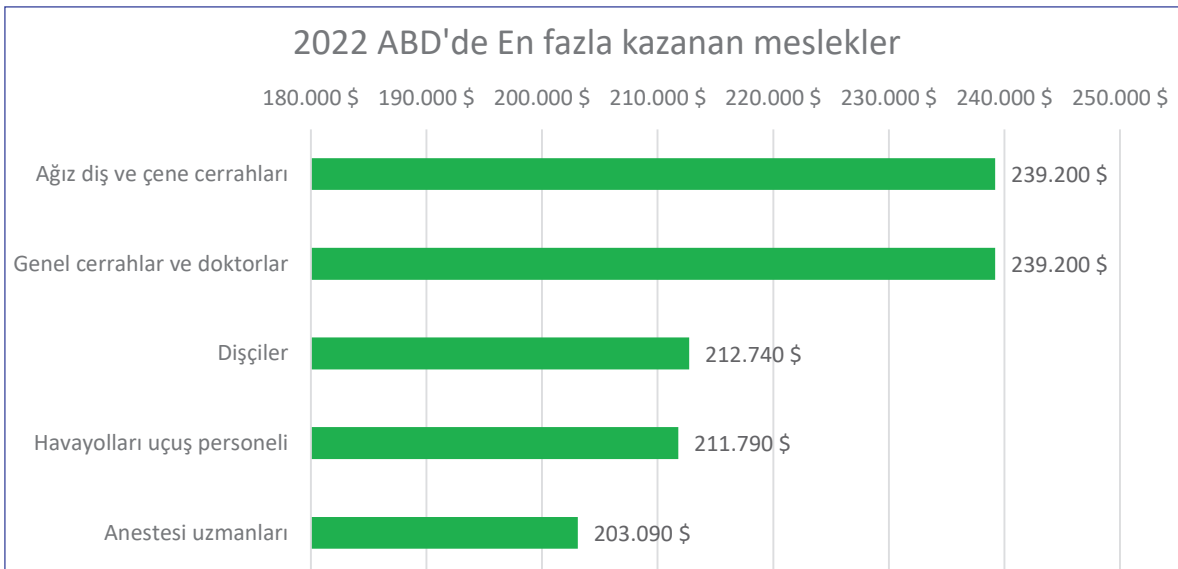
Yukarıdaki çalışmalardan çıkan ana sonuç, yakın gelecekte yeni teknolojilerin günlük hayata girmesi ve demografik yapıdaki değişim ile tüm dünyada mesleklerin ve bağlı istihdamın değişim göstereceğidir. Bu değişim niteliksel ve niceliksel olacaktır. Eski döneme ilişkin mesleklerde istihdam azalırken yeni yapının gereksinim duyduğu yetkinlikler, daha ender olarak buldukları için değer kazanacaktır. Gerek istihdam edenler, gerekse de yeni meslek seçenler açısından, seçimlerinin iyi yönetilmesi gerektiği açıktır. Bu arada var olan mesleklerin de, istihdam olanağı bulamayanların ne şekilde yönlendirilerek toplumda yarattıkları fayda ile yer bulacakları da, çok ama çok önemli bir konu olacaktır.

a. İstihdam Yönetiminde Öneriler

Konunun istihdam yönetimi açısından iki temel sorunu görünmektedir. Birincisi yeni yetkinlikleri olan iş gücünün oranını artırmaktır. Daha doğrudan anlatmak gerekirse yeni meslek seçen genç işgücüne gereksinim duyulan alanlarda yetkinlikler kazandırmak, ekonomik verimlilik için olmazsa olmaz koşul durumundadır. Bunun için şirketlerin ve eğitim kurumlarının elele çalışarak mesleki yetkinlik verecek teknik ve akademik eğitim içeriklerini üretmeleri gerekmektedir. Bunlar hiç yok de-

ğildir, birçok eğitim kurumunda yeni mesleklerle ilgili eğitim dalları kurulmuş durumdadır. Ancak isteklerin büyüklüğü karşısında, sayıca yetersiz kaldıkları, işe alımlarda hissedilen bir gerçekliktir. İş piyasasında bugün bile Romanya veya Türkiye’de ya da Fransa’da en çok aranıp da bulunamayan işgücü bilişim ve evde bakım/televizyon gibi alanlarda olmaktadır. Dolayısıyla genç nüfusun gerektiği kadar önemli bir kısmının, bu yeni teknolojiler ve iş uygulamalarında etkili olmalarını sağlayacak eğitime ulaştırılması gerekmektedir. Burada sorumluluk eğitim kurumlarına, kamuya ve ilgili alanlarda değer üreten şirketlere düşmektedir.

Doğal sonuçlar arasında, bu meslek dallarına yönelik mesleki veya temel eğitimlerin, halen başka meslekleri yapan çalışanlar için de geliştirilmesi bulunmaktadır. Toplumsal barışın sağlıklı biçimde oluşturulabilmesi için yaşlı ilerlemiş çalışanların, yeni teknolojileri öğrenmeleri özendirilmelidir. Bu özendirilmelerin arasında, ücretli eğitim dönemleri, yeni teknolojileri geliştirme, uyarlama, uygulama gibi dallarda eğitim ve bitirme belgesi ve sonrasında işe alınma garantisi gibi uygulamalar düşünülebilir. Halen çalışmakta olan 25-40 yaşları aralığındaki iş gücü kitlesi ellili yaşlara geldiğinde mutlaka mesleki dönüşüm olanağına sahip olmalıdır. Ortalama hayat beklentisinin seksenleri aştığı bir dönemde insanların 65 yaşından önce işsizlikle veya çok az bir aylıkla emekli edilerek kenara konmaları, matematiksel olarak sürdürülebilir bir uygulama olarak düşünülmemelidir. Hem bireylerin sağlıklı

Şekil 1. ABD İş Gücü Bakanlığının Verilerine Göre 2022'de ABD'de En Yüksek Kazanç Beyanında Bulunan Meslekler Tablosu. İlk İki Sıradaki Mesleklerin Ortalaması 240 000 ABD Dolarının Üstünde Şeklinde Belirlenmiştir

yaşama devam edebilmeleri, hem de toplumsal gelişmeye katkı sağlamaya devam etmeleri sağlanmalıdır. Yirmili yaşlarda iş hayatına katıldıktan sonra otuz sene çalışan bir bireyin, aradan geçen zamanda gelişen dünya ve teknolojilere karşın, eski işini sürdürebilmesi olanaksızdır. Bu nedenle meslek içi eğitim, kaçınılmazdır. Ancak küçük ve orta ölçekli işletmeler veya serbest çalışanlar için bu dönüşüm programları, kamu tarafından yapılandırılıp hayata geçirilmelidir. Bireylerin veya küçük işletmelerin bu tür dönüşümleri tek başlarına başarabilmeleri olanaksızdır.

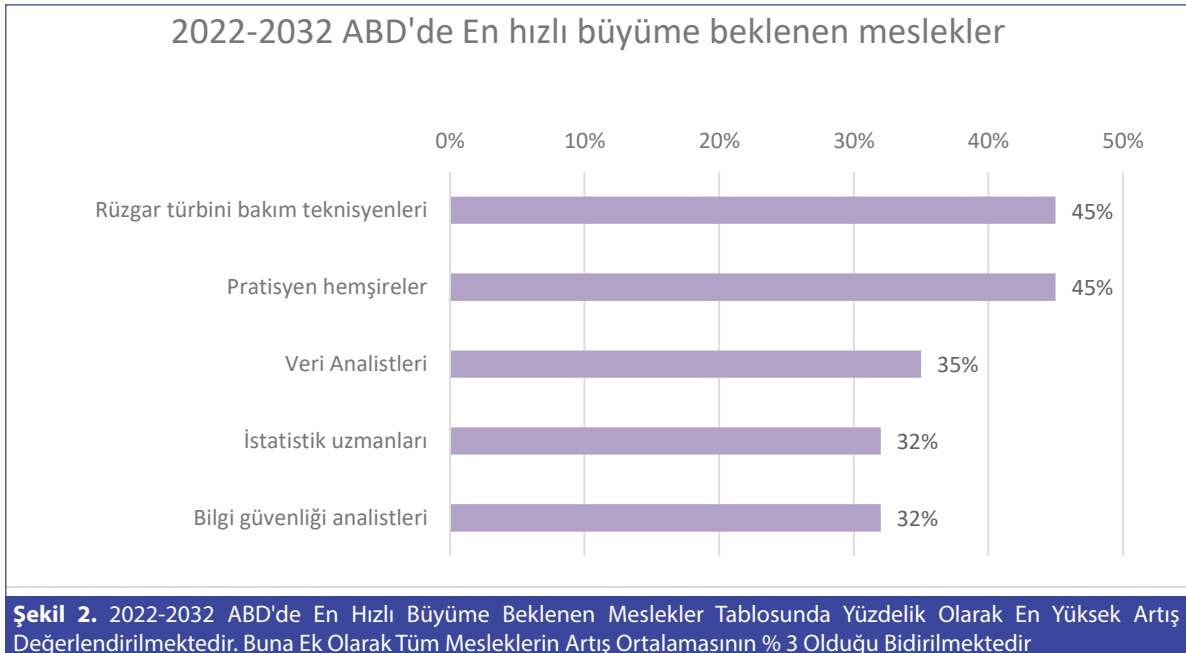
b. Meslek Seçiminde Öneriler

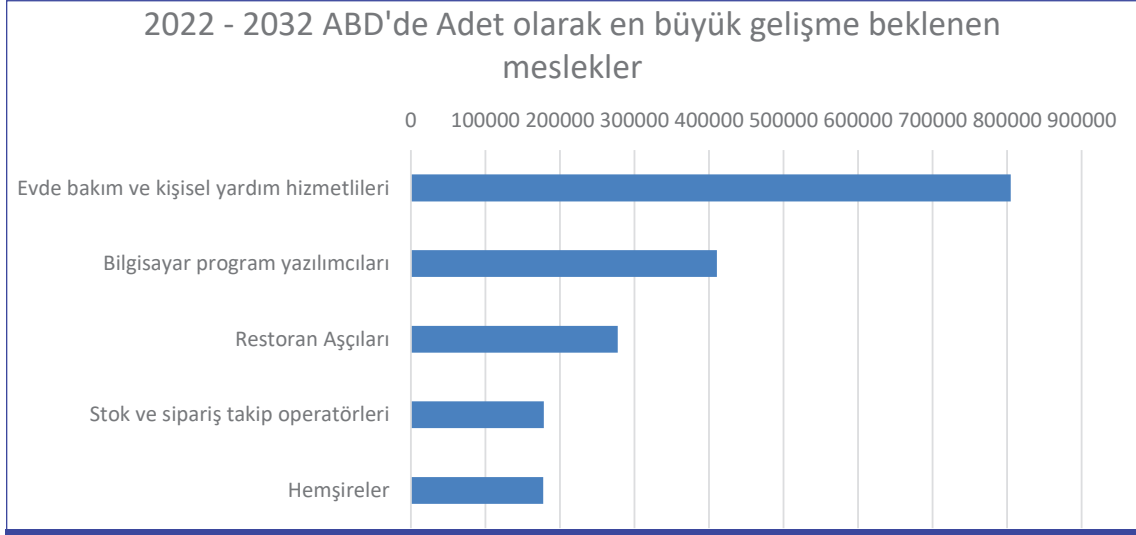
Gençlerin iş hayatına girişi, hayatlarında çok önemli bir dönemeçtir. Bu dönemeçte hata yapılmaması, bireyler ve toplumun sağlıklı ve uyumlu bir yaşam sürdürmesi için gereklidir. Dolayısıyla hayatını kurmak için çabalayan genç nüfusa, kamunun verdiği eğitim olanakları içerisine mutlaka bu yeni teknolojilerle ilgili alanlar da konulmalıdır. Teknolojiyi uygulayan alanlarda verilecek eğitimlerin yanında, teknolojinin gelişmesine katkı sağlayacak ve gençlerin de bu konularda eğitilip yetiştirilmesini konu alan eğitim ve uygulama çalışmaları ele alınmalıdır. Bu alanları açarken, gençlerin mezun olduklarında iş bulup çalışabilecekleri alanlarla ilgili özendirici uygulamaların olması, çevrimi tamamlayacaktır.

Eğer teknik okulları veya üniversiteleri bitiren gençler

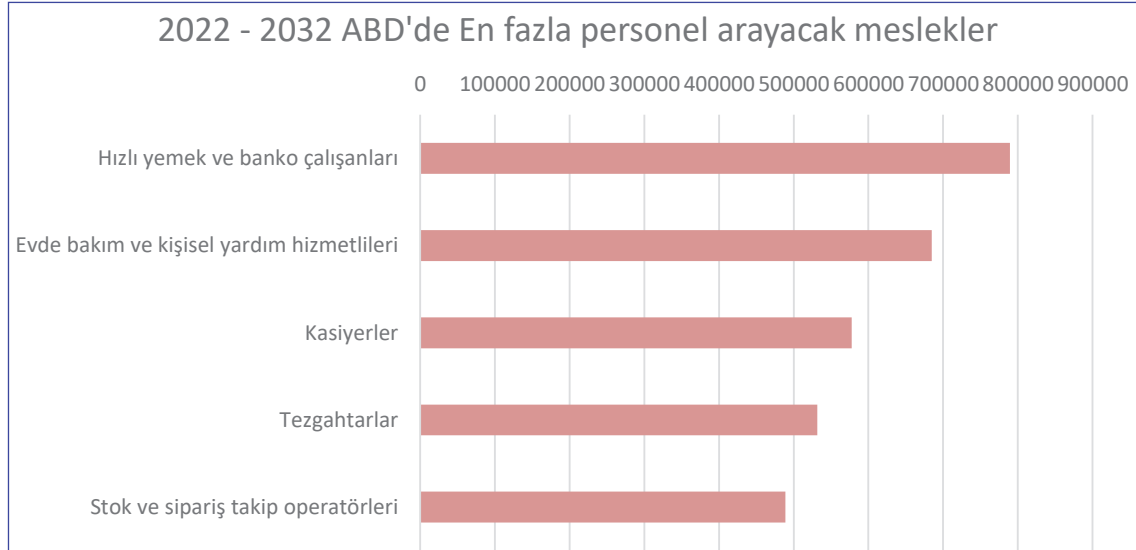
diploma veya sertifika sahibi oldukları alanlarda iş bulamazlar ise o durumda bütün yatırım boşa gidecektir. Yetiştirilmiş olan işgücü de yok olma, boşa gitme riskiyle karşılaşır. 1970'li yıllardan beri, doğru planlama yapılmadan, gereksinim ve iş olanakları göz önüne alınmadan açılan okullarda yoğun biçimde yetiştirilen ziraat veya kimya mühendislerinin, iş bulma olanağı olmadığından, aldıkları eğitim konusunun dışındaki sahalarda ve/veya eğitimlerinin çok altında niteliklilik gerektiren dallarda çalışmak zorunda kalması, önemli bir ders niteliğindedir. [4]

Yeni teknolojilerle ve yeni gelişen iş alanlarıyla ilgili seçimlerini yaparken gençlerin her dönemde olduğu gibi kendilerine yakın olduğunu düşündükleri alanlara yönelmeleri beklenir. Ancak bunun için de her bir alanın içeriğinin ne olduğunu iyice anlamalıdır. Söz konusu yeni teknoloji alanının ne tür olanaklar sağladığını, hangi sektörlere kapı açtığını ve hangi yetkinliklerle başlanması gerektiğini bilmelidirler. Bu konuda toplum genelinde bilgilendirme için, konunun uzmanlarının genel toplum düzeyinde bilgilendirme, seminer ve toplantıları yapmaları sağlanabilir. Organizasyonlarını kamu kadar meslek örgütleri, akademik çevreler, sivil toplum kuruluşları, işçi ve işveren sendikalarının yapabileceği bu bilgilendirme çalışmaları, aynı zamanda genç yetenekleri saptamak ve özendirme olanaklarını da üretecektir.

Şekil 3. 2022 - 2032 Yılları Arasında ABD'de Adet Olarak En Büyük Gelişme Beklenen Meslekler

Şekil 4. 2022 - 2032 ABD'de En fazla Personel Arayacak Meslekler

KAYNAKÇA

1. <https://www.bls.gov/emp/>. ABD Çalışma Bakanlığı istatistikler sitesinde oldukça detaylı şekilde mevcut işgücünün yapısının yanı sıra gelecekte alacağı şekli de analiz ediyor. Buradaki verilere göre 2021-2031 yılları arasında en önemli artışların sektörler arasında şu şekilde beklendiği ifade ediliyor: Sağlık destek çalışanları %17,8; bilgisayar ve matematik dalında çalışanlar %15,4; kişisel bakım hizmetlerinde çalışanlar %14,1; hazır yemek ve ilgili sektörlerde çalışanlar %11,2; sosyal hizmetlerde çalışanlar %10,4; hukuk sektörü %9,6; hekimler ve sağlık teknik personeli %8,6. Tüm çalışan sayısının ise %5,3 artması bekleniyor.
2. https://www.bls.gov/emp/images/projections_overview.png US Bureau Of Labor Statistics (ABD İş Gücü İstatistikleri Ofisi) Amerika Birleşik Devletleri Çalışma Bakanlığı'nın bir kuruluştur. Çalışma ekonomisi ve istatistiklerinin geniş alanında temel bilgi toplama kurumudur ve ABD Federal İstatistik Sisteminin bir parçası olarak hizmet vermektedir. ABD Çalışma Bakanlığı'nın (DOL) bir kurumu olan BLS, bakanlığa ve onun kurumlarına istatistiksel rehberlik sağlar ve onların veri ihtiyaçlarını desteklemek için bu kurumlarla ortak çalışır.

3. <https://www.visualcapitalist.com/the-20-fastest-growing-jobs-in-the-next-decade/>
4. https://www.zmo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=32832&tipi=42&sube=0

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI basın açıklaması; 15 Nisan 2020: "Kamuda güvenceli çalışma koşullarında yeterli sayıda ziraat mühendisi istihdam edilmelidir" başlığını taşıyor. Bu konuda Ziraat Mühendisleri Odasının birçok açıklama ve çalışması bulunuyor. Söz konusu açıklamada belirtildiği kadarıyla "Tarımın stratejik bir sektör olduğunun artık toplumun her kesimince kabul edildiği günümüzde yanlış ve plansız eğitim ve yükseköğrenim politikaları nedeniyle yetersiz altyapı ile açılan çok sayıda Ziraat Fakültesinden her yıl yaklaşık 4.000-5.000 meslektaşımız mezun olmaktadır. Toplam mezun sayısı 120.000'leri bulan meslek toplumumuzdaki 30.000'leri aşan işsizlik ülkedeki istihdam sorunu ile yakından ilgili olup, istihdam planlaması yapılmadan mezun sayısının artırılmasına yol açan yanlış politikalar meslektaşlarımız arasında da ciddi bir işsizlik sorunu yaşanmasına yol açmaktadır.